

Den sidste sag på dagsordenen var:

24) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 70:

Forslag til folketingsbeslutning om regeringsinitiativer imod valutaspekulation.

Af Jes Lunde (SF) m.fl.

(Fremsat 24/2 95).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Regeringen er enig i baggrunden for SF's beslutningsforslag, altså i hovedmotiveringen til det, nemlig at de meget store udsving i valutakurserne er u hensigtsmæssige, og derfor er det også naturligt, at vi løbende både nationalt og internationalt drøfter, hvorledes man kan opnå mere stabile valutamarkeder.

Det er et meget vigtigt tema, og derfor er det jo så meget mere ærgerligt, at det snævre valutasamarbejde i EU blev svækket i august 1993, fordi det faktisk i hvert fald i en årrække havde bidraget til et mere stabilt valutamarked.

SF peger i B 70 på en global valutaafgift som et vigtigt bidrag til at få større stabilitet på de finansielle markeder.

Forslaget om en global valutaafgift rejser imidlertid en række spørgsmål. Kan et sådant forslag gennemføres? Og vil det i givet fald virke? Dét er jeg faktisk ked af at måtte svare nej til begge spørgsmål. Det skal dog ikke afholde os fra at tage diskussionen om, hvad vi så kunne gøre alternativt.

Selv om enkelte lande har udtrykt principiel støtte til tanken bl.a. i topmødeugen, så tror jeg, det er vanskeligt at forestille sig, at EU kunne blive enig, eller at man kunne blive enig globalt om en sådan afgift.

For at tage et lille eksempel på EU-samarbejdets vanskeligheder vil jeg nævne de drøftelser, vi har haft igennem mange år om beskatning af renteindtægter. Siden 1989 har vi drøftet muligheden for en fælles EU-minimumssats for sådanne indtægter og gensidige oplysninger om renteindtægter, uden at man har kunnet nå til enighed.

Det, der skinner tydeligt igennem, er, at medlemslandene vogter over deres suverænitet i skattespørgsmål, og så meget mere gælder det også på globalt plan.

Men spørgsmålet vil også være, om en afgift vil have den ønskede virkning. Det er sikkert rigtigt, at afgiften måske, hvis den kunne gennemføres, ville have en reducerende virkning på antallet af transaktioner, men det er et spørgsmål, om den dermed også ville have en stabiliserende effekt på valutakurserne. Der er jo gjort nogle erfaringer med aktieomsætningsafgifter, og de viser, at de ikke kunne begrænse kursudsvingene.

Vi har desuden et informationssamfund, hvis teknik giver mulighed for, at man hurtigt kan flytte den fysiske markedsplads uden for en afgifts rækkevidde. En afgift på valutahandel kræver derfor, at der er en fuldstændig global enighed, ellers får vi jo bare – bare – frihavne for kapital, hvor der kan handles uden valutaafgift. Flytning af finansielle markeder er som bekendt ikke bare en teoretisk betragtning. For nogle år siden indførte svenskerne faktisk en høj beskatning af omsætningen af obligationerne på børsen i Stockholm, og resultatet var, at store dele af omsætningen flyttede til især London og København, og senere blev afgiften da også ophævet igen.

Argumenterne for ikke at indføre skat på valutahandel er derudover, at der vil være betydelige problemer forbundet med indførelse af en valutakontrol, som ville være nødvendig for at kunne indkræve skatten. Desværre er vi i den situation, at det ikke kan lade sig gøre at opdele kapitalbevægelser, således at man eventuelt kunne begrænse sig til kun at beskatte dem, man kunne kalde de dårlige – uden at det skal misforstås – de mere rent spekulative transaktioner i forhold til, hvad man kunne betegne som mere gode, altså de mere sagligt betonedede transaktioner.

Det vil også være svært at skelne imellem valutatransaktioner til løbende betalinger på samhandelen med omverdenen og andre finansielle transaktioner, og derfor vil konsekvensen af en skat på handel med valuta selvfølgelig også blive, at vi får en vareskat. Det kunne man sige at vi har på så mange andre områder også i form af moms og punktafgifter osv., men dér har vi jo også bygget et kontrolsystem op, der skal kunne indkræve den type afgifter.

Man kan også sætte spørgsmålstegn ved, om en vareskat på international handel er hensigtsmæssig – nu tænker jeg specielt på udviklingslandene – for man vil jo ikke kunne fritage udviklingslandene for en afgift. Så ville man straks have gennemhullet systemet med afgiften.